

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobcu: **RNDr. A. T.** narodený X. bytom B. K. č. X. proti žalovanému: **Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava**, Špitálska č. 8, o zaradenie žalobcu do evidencie uchádzačov o zamestnanie, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 2011, č.k. 2S/305/2010-52, jednomyseľne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 2011, č. k. 2S/305/2010-52, **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 26. januára 2011, č.k. 2S/305/2010-52 podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 9. augusta 2010 číslo AA/2010/23941/8750, ktorým potvrdil rozhodnutie o proteste prokurátora prvostupňového správneho orgánu, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, odbor služieb zamestnanosti Bratislava 1 z 21. mája 2008 číslo X. o zrušení ním vydaného rozhodnutia z 10. januára 2006 č. k. 61/2006 podľa § 69 ods. 1 zákona o správnom konaní, ktorým bol žalobca zaradený dňom 1. januára 2006 do evidencie uchádzačov o zamestnanie a odvolanie žalobcu zamietol.

Súd prvého stupňa po preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy OSP zistil, že žalobca podal 5. januára 2006 písomnú žiadosť o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie v zmysle § 34 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“). Žalobca v čase podania žiadosti bol od 15. marca 1993 držiteľom živnostenského oprávnenia, tým na účely zákona o službách zamestnanosti bol samostatne zárobkovo činnou osobu, čo je nezlučiteľné so statusom evidovaného uchádzača o zamestnanie. Podľa názoru súdu postačuje, že je držiteľom aktívneho živnostenského oprávnenia v zmysle § 5 písm. b) cit. zákona, preto nebolo potrebné vykonať dokazovanie o tom, či žalobca aj živnosť vykonáva. Žalobca je súčasne aj spoločníkom vo dvoch obchodných spoločnostiach s ručením obmedzeným, a to od 16. septembra 1996, resp. od 11. septembra 1996, čo je tiež nezlučiteľné s vedením žalobcu v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Na základe toho dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného je v súlade so zákonom.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca rozsiahle odvolanie, v ktorom vykladá ustanovenia zákona o službách zamestnanosti, zákonné náležitosti správneho ako aj súdneho rozhodnutia podľa OSP. Namietal, že rozsudok súdu prvého stupňa má vady, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tým, že nevykonaním navrhnuté dôkazy, neúplne zistil skutkový stav veci a na základe toho nesprávne vec právne posúdil, pričom postupom súdu účastníkom bola odňatá možnosť konať pred súdom. Ďalej namietal, že súd bez ďalšieho sa stotožnil s dôvodmi uvedeným v preskúmanom rozhodnutí žalovaného a nevysporiadal sa s argumentmi žalobcu, preto pokladal rozsudok za nepredvídateľný. Nesúhlasil s názorom súdu, že nie je potrebné preukazovať či v skutočnosti reálne vykonáva živnostenskú činnosť, pretože podľa jeho názoru úmyslom zákonodarcu bolo pokladať za samostatne zárobkovo činnú osobu len fyzickú osobu, ktorá prevádzkovanie a vykonávanie živnosti aj reálne uskutočňuje. Tvrdil, že žiadnu živnostenskú činnosť nevykonával, preto mal byť zaradený do evidencie uchádzačovo zamestnanie. Uviedol, že žalovaný na základe jeho žiadosti ho zaradil do evidencie uchádzačov o zamestnanie a následne bez vykonania dokazovania revidoval svoje rozhodnutie, pričom ani nezisťoval, či je spoločníkom

v spoločnosti, ba ani protest prokurátora nesmeroval k tejto skutočnosti a preskúvaným rozhodnutím zmenil skôr prijaté rozhodnutie. Pokladal rozhodnutie žalovaného nepredvídateľné a neprijateľné a napriek tomu bolo súdom prijaté ako vecne správne. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny. Uviedol, že občan ak je vlastníkom živnostenského oprávnenia a požiada o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie zaradí sa do evidencie len v prípade, ak preukáže skončenie prípadne pozastavenie živnosti. Preto nemuseli vykonávať dokazovanie o tom, či žalobca aj reálne živnosť vykonáva. Skončenie a pozastavenie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti by mal uchádzač spolu so žiadosťou predložiť úradu. Žalobca nepoprel aj svoju účasť ako spoločník v obchodnej spoločnosti A., s.r.o. B. a M., s.r.o., B. ktorá účasť je v zmysle zákona o službách zamestnanosti pokladaná za činnosť samostatne zárobkovo činnej osoby, a to bez ohľadu na prípadný zisk obchodnej spoločnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 250s OSP) bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Predovšetkým k odvolaniu žalobcu je potrebné uviesť, že sudy nenahradzujú činnosť správnych orgánov prvého aj druhého stupňa, ale preskúmajú zákonnosť ich rozhodnutí, t.j. či pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesné predpisy (časť z R 34/2001). Súd preto vykonáva len dokazovanie, ktoré je nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 veta druhá OSP).

V prejednávanej veci súd prvého stupňa podľa piatej časti druhej hlavy preskúmal zákonnosť rozhodnutia žalovaného z 9. augusta 2010 č. AA/23941/8750/OISS (vydaného v novom konaní), ktorým potvrdil rozhodnutie o proteste prokurátora z 21. mája 2008, č. k. 00X. o zrušení rozhodnutia z 10. januára 2006, č. k. 61/2006, ktorým bol účastník konania RNDr. A. T. dňom 1. januára 2006 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie

žalobcu a zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu o proteste prokurátora z 21. mája 2008.

Podľa § 250i ods. 1 veta prvá OSP pri preskúmvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Spornou zostala skutočnosť, či žalobca, ktorý v čase vydania napadnutého rozhodnutia správneho orgánu mal na prevádzkovanie živnosti živnostenské oprávnenie podľa § 10 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „živnostenský zákon“), a ktorý v tom čase bol spoločníkom a konateľom v obchodných spoločnostiach s ručením obmedzeným podľa § 105 až § 153 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) mohol byť zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie na základe jeho žiadosti.

Podľa § 6 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti zamestnanie na účely tohto zákona je vykonávanie zárobkovej činnosti zamestnancov podľa § 4, prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti samostatne zárobkovo činnou osobou podľa § 5 a vykonávanie slobodného povolania podľa osobitných predpisov.

Podľa § 6 ods. 2 písm. b) zákona o službách zamestnanosti uchádzač o zamestnanie na účely tohto zákona je občan, ktorý môže pracovať, chce pracovať a hľadá zamestnanie a je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie úradu (ďalej len „evidencia uchádzačov o zamestnanie“) a ktorý neprevádzkuje ani nevykonáva samostatnú zárobkovú činnosť.

Podľa § 5 písm. b) zákona o službách zamestnanosti samostatne zárobkovo činná osoba na účely tohto zákona je fyzická osoba, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva živnosť podľa osobitného predpisu /zákona o živnostenskom podnikaní/ a písm. d) fyzická osoba, ktorá je spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti, komanditnej spoločnosti alebo spoločnosti s ručením obmedzeným podľa osobitného predpisu (§ 76-153 Obchodného zákonníka).

Podľa § 34 ods. 4 zákona o službách zamestnanosti uchádzač o zamestnanie osvedčuje skutočnosti rozhodné pre vedenie v evidencii uchádzačov o zamestnanie pri podávaní žiadosti o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie a je povinný najneskôr do troch

pracovných dní písomne oznámiť úradu každú zmenu oproti predchádzajúcemu zápisu v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Podľa § 34 ods. 13 písm. h) zákona o službách zamestnanosti do evidencie uchádzačov o zamestnanie sa nezaradí občan, ktorý nespĺňa podmienky podľa § 6 ods. 2.

Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobca 5. januára 2006 osobne podal písomnú žiadosť o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie v zmysle § 34 zákona o službách zamestnanosti spolu s čestným prehlásením, že v deň podania žiadosti neprevádzkuje a nevykonáva samostatnú zárobkovú činnosť a ani nie je spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti a komplementár komanditnej spoločnosti podľa osobitného predpisu (§ 76 až § 104 Obchodného zákonníka).

Odvolačný súd poznamenáva, že v dňom 1. januára 2006 došlo k zmene zákona o službách zamestnanosti týkajúcej sa § 5 písm. d) zákona o službách zamestnanosti, a to doplnením o spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným (§ 76 až § 153 Obchodného zákonníka). Preto v tejto časti nebolo prehlásenie v súlade so zmeneným znením cit. zákona.

Na základe uvedenej žiadosti bol žalobca zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie rozhodnutím z 10. januára 2006, č.k. 61/2006. Následne už počas zaradenia žalovaný zistil, že Obvodný úrad v Bratislave, odbor živnostenského podnikania v Bratislave eviduje žalobcu ako samostatne zárobkovo činnú osobu so živnostenským listom č.j. Žo 2404/1993 2/Mi z 15. marca 1993. Proti rozhodnutiu o zaradení žalobcu do evidencie uchádzačov o zamestnanie podal prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava 12. mája 2008 pod č. Pd 41/08-7 protest, ktorému správny orgán prvého stupňa vyhovel a svojim následným rozhodnutím z 21. mája 2008 zrušil svoje rozhodnutie z 10. januára 2006 a nezaradil žalobcu do evidencie uchádzačov o zamestnanie.

Dostatočne bolo preukázané, že žalobca ku dňu podania svojej žiadosti mal vedomosť o existencii vlastného živnostenského oprávnenia z 15. marca 1993. Ustanovenie § 5 písm. b) zákona o službách zamestnanosti označuje za samostatne zárobkovo činnú osobu len fyzickú osobu, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva živnosť podľa zákona o živnostenskom podnikaní, to znamená, že vykonáva zárobkovú činnosť na dosiahnutie príjmu.

Z ustanovenia § 34 ods. 4 zákona o službách zamestnanosti nepochybne vyplýva, že uchádzač o zamestnanie musí osvedčiť ním tvrdené skutočnosti a teda aj skutočnosť, že nie je v žiadnom pracovnoprávnom vzťahu ani v obdobnom pracovnom pomere, nevykonáva a neprevádzkuje žiadnu živnosť. Teda dôkazné bremeno, že uchádzač o zamestnanie spĺňa podmienky zápisu do evidencie uchádzačov o zamestnanie spočíva na samotnom uchádzačovi. Žalovaná nie je povinná v tomto smere vykonávať dokazovanie ako sa to mylne žalobca domnieva.

Žalobca v priebehu správneho konania neosvedčil svoje tvrdenie uvedené v čestnom prehlásení, že ku dňu podania písomnej žiadosti o zaradenie do evidencie uchádzačov o nezamestnanie neprevádzkuje ani nevykonáva žiadnu živnosť. Dôkazným prostriedkom v takom prípade podľa § 57 ods. 5 živnostenského zákona je doručenie oznámenia o pozastavení prevádzkovania živnosti príslušnému živnostenskému úradu. Za daného stavu nemožno bez ďalšieho konštatovať, že žalobca k dátumu podania písomnej žiadosti, t.j. 5. januára 2006 spĺňal podmienky pre zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie podľa § 6 ods. 1 a ods. 2 písm. b) zákona o službách zamestnanosti.

Rovnako bolo preukázané, že žalobca v čase podania písomnej žiadosti teda 5. januára 2006 bol spoločníkom a konateľom obchodných spoločností s ručením obmedzeným (A., spol. s r.o. B. IČO: X a M. spol.s r.o. B. IČO: X). Pre účely zákona o službách zamestnanosti spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným je pokladaný bez ďalšieho za samostatne zárobkovo činnú osobu, ktorá vykonáva zárobkovú činnosť ako zamestnanie § 6 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti.

Žalovaný preto rozhodol v súlade so zákonom, keď žalobcu, ktorý pre účely zákona o službách zamestnanosti vykonáva zamestnanie na základe živnostenského oprávnenia a spoločníka v obchodnej spoločnosti, zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o nezaradení žalobcu do evidencie uchádzačov o zamestnanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s právnym názorom Krajského súdu v Bratislave, že rozhodnutie žalovaného je zákonné, pretože bolo vydané v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o službách zamestnanosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil vecnú nesprávnosť odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, preto podľa § 219 OSP tento rozsudok potvrdil.

V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 250k ods. 1 OSP).

P o u ě n í e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. marca 2012

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová